

Datum van inontvangstneming : 24/02/2017

Zaak C-42/17

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing in de zin van artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

26 januari 2017

Verwijzende rechter:

Corte costituzionale (Italië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

23 november 2016

Partijen in de strafzaken:

M.A.S.

M.B.

Interveniënt in de procedure tot toetsing van de grondwettigheid:

Presidente del Consiglio dei Ministri

Voorwerp van het hoofdgeding

De Corte costituzionale (grondwettelijk hof) dient uitspraak te doen in twee strafzaken die aanhangig zijn voor de Corte di cassazione (hoogste rechterlijke instantie) en de Corte d'appello di Milano (hof van beroep, Milaan). Zij dient vast te stellen of de Italiaanse wet tot ratificatie en uitvoering van het Verdrag van Lissabon in overeenstemming is met de Italiaanse grondwet en met name met het daarin neergelegde strafrechtelijke legaliteitsbeginsel, voor zover artikel 325, leden 1 en 2, VWEU, zoals uitgelegd door het arrest van het Hof van Justitie van 8 september 2015, Taricco e.a. (C-105/14, EU:C:2015:555; hierna: „arrest Taricco”), bij deze wet wordt uitgevoerd.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Naar het oordeel van de Corte costituzionale dient ter beslechting van de gestelde grondwettigheidsvragen een verzoek om een prejudiciële beslissing bij het Hof van Justitie te worden ingediend.

Artikel 160, laatste alinea, en artikel 161, tweede alinea, van de Italiaanse codice penale (strafwetboek) bepalen namelijk dat handelingen die de verjaring stuiten de verjaringstermijn in de regel, behoudens bijzondere gevallen, slechts met een vierde kunnen verlengen.

Op grond van het arrest Taricco moet de strafrechter echter deze verjaringsvoorschriften buiten toepassing laten wanneer blijkt dat deze verlenging in een groot aantal gevallen niet volstaat om ernstige fraude te bestraffen waardoor de financiële belangen van de Europese Unie worden geschaad doordat geen belasting over de toegevoegde waarde (btw) op het nationale grondgebied wordt geheven. Daartoe is hij eveneens gehouden wanneer de nationale wet voor strafbare feiten waardoor de financiële belangen van de betrokken lidstaat worden geschaad, langere verjaringstermijnen stelt dan voor gevallen van fraude waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad.

De niet-toepassing van deze verjaringsregeling, die zou kunnen leiden tot de veroordeling van personen die worden verdacht van fiscale fraude, is echter mogelijkwijs in strijd met de grondbeginselen van de Italiaanse constitutionele orde en met de onvervreembare rechten van de persoon, met name met het strafrechtelijke legaliteitsbeginsel.

Door deze niet-toepassing, die ook geldt voor handelingen die dateren van vóór de publicatie van het arrest Taricco, zouden immers met terugwerkende kracht strengere regels voor de strafbaarstelling gelden. Bovendien is de regeling niet voldoende nauwkeurig bepaald, aangezien niet is toegelicht wanneer fraude als ernstig moet worden beschouwd, en evenmin wanneer er sprake is van een zo groot aantal zaken die onbestraft blijven dat artikel 160, laatste alinea, en artikel 161, tweede alinea, van de codice penale buiten toepassing dienen te worden gelaten. Het wordt dus aan de rechter overgelaten om dit te bepalen.

Prejudiciële vragen

Moet artikel 325, leden 1 en 2, VWEU aldus worden uitgelegd dat de strafrechter een nationale verjaringsregeling die in een groot aantal gevallen belet dat ernstige fraude wordt bestraft waardoor de financiële belangen van de Europese Unie worden geschaad, of die voor gevallen van fraude waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad, kortere verjaringstermijnen stelt dan voor gevallen van fraude waardoor de financiële belangen van de betrokken lidstaat worden geschaad, buiten toepassing dient te verklaren, ook wanneer hiervoor geen voldoende bepaalde wettelijke grondslag aanwezig is?

Moet artikel 325, leden 1 en 2, VWEU aldus worden uitgelegd dat de strafrechter een nationale verjaringsregeling die in een groot aantal gevallen belet dat ernstige fraude wordt bestraft waardoor de financiële belangen van de Europese Unie worden geschaad, of die voor gevallen van fraude waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad, kortere verjaringstermijnen stelt dan voor gevallen van fraude waardoor de financiële belangen van de betrokken lidstaat worden geschaad, buiten toepassing dient te verklaren, ook wanneer de verjaring in de rechtsorde van de betrokken lidstaat onderdeel vormt van het materiële strafrecht en onderworpen is aan het legaliteitsbeginsel?

Moet het arrest van de Grote kamer van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 8 september 2015, Taricco, C-105/14, aldus worden uitgelegd dat de strafrechter een nationale verjaringsregeling die in een groot aantal gevallen belet dat ernstige fraude wordt bestraft waardoor de financiële belangen van de Europese Unie worden geschaad, of die voor gevallen van fraude waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad, kortere verjaringstermijnen stelt dan voor gevallen van fraude waardoor de financiële belangen van de betrokken lidstaat worden geschaad, buiten toepassing dient te verklaren, ook wanneer dit in strijd is met de grondbeginselen van de Italiaanse constitutionele orde en met de door de grondwet van de betrokken lidstaat erkende onvervreembare rechten van de persoon, met name met het strafrechtelijke legaliteitsbeginsel?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Art 325 VWEU

Arrest Taricco, waarin het Hof van Justitie heeft verklaard dat de nationale rechter krachtens artikel 325 VWEU verplicht is om artikel 160, laatste alinea, van de codice penale, gelezen in samenhang met artikel 161, tweede alinea, van dit wetboek buiten toepassing dient te laten voor zover deze regeling in een groot aantal gevallen van ernstige fraude waardoor de financiële belangen van de Europese Unie worden geschaad, belet dat doeltreffende en afschrikkende sancties worden opgelegd, of voor gevallen van fraude waardoor de financiële belangen van de betrokken lidstaat worden geschaad, langere verjaringstermijnen stelt dan voor gevallen van fraude waardoor de financiële belangen van de Europese Unie worden geschaad.

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Artikel 22 van legge 2 agosto 2008, n. 130, recante ratifica ed esecuzione del Trattato di Lisbona (wet nr. 130 van 2 augustus 2008 tot ratificatie en uitvoering van het Verdrag van Lissabon).

Artikel 160, laatste alinea, en artikel 161, tweede alinea, van de codice penale, volgens welke handelingen die de verjaring stuiten de verjaringstermijn met ten hoogste een vierde kunnen verlengen.

Decreto legislativo 10 marzo 2000, n. 74, recante nuova disciplina dei reati in materia di imposte sui redditi e sul valore aggiunto (wetsdecreet nr. 74 van 10 maart 2000 houdende nieuwe bepalingen betreffende fiscale delicten op het gebied van de inkomstenbelasting en de belasting over de toegevoegde waarde), dat onder meer btw-fraude bestraft.

Art. 25, tweede alinea, van de Italiaanse grondwet, volgens hetwelk „[n]iemand kan worden gestraft tenzij uit kracht van een wet die in werking is getreden voordat het feit is gepleegd”.

Beknopte motivering van de prejudiciële verwijzing

- 1 De Corte costituzionale wordt verzocht om vast te stellen of de toepassing van de regel die het Hof van Justitie in het arrest Taricco uit artikel 325 VWEU heeft afgeleid – volgens welke de nationale rechter nationale voorschriften op grond waarvan handelingen die de verjaring stuiten de verjaringstermijn met ten hoogste een vierde kunnen verlengen, buiten toepassing dient te verklaren wanneer blijkt dat deze verlenging in een groot aantal gevallen onvoldoende is om ernstige fraude waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad, te bestraffen – inhoudt dat in de Italiaanse rechtsorde een regel wordt ingevoerd die in strijd is met het strafrechtelijke legaliteitsbeginsel, dan wel of dit arrest aldus kan worden uitgelegd dat elk conflict met de in de Italiaanse grondwet neergelegde beginselen uitgesloten is.
- 2 In de rechtspraak van de Corte costituzionale wordt het beginsel van de voorrang van het Unierecht aanvaard, mits de grondbeginselen van de Italiaanse constitutionele orde en de onvervreembare rechten van de persoon in acht worden genomen. Indien in specifieke gevallen niet aan deze voorwaarde zou zijn voldaan, zou de Corte costituzionale de nationale wet tot ratificatie van de Verdragen ongrondwettig moeten verklaren voor zover deze de schending van deze beginselen of rechten mogelijk zou maken.
- 3 Tot bovengenoemde grondbeginselen behoort het in artikel 25 van de Italiaanse grondwet neergelegde legaliteitsbeginsel, volgens hetwelk strafbepalingen duidelijk moeten zijn vastgesteld en geen terugwerkende kracht mogen hebben. Dit beginsel strekt zich ook uit tot de wettelijke regeling inzake de verjaring van strafbare feiten.
- 4 In de Italiaanse rechtsorde wordt de verjaring, voor zover deze een invloed heeft op de strafbaarheid van personen, als een materieelrechtelijk begrip opgevat. De wettelijke regeling van de verjaring hangt af van de maatschappelijke onrust die een bepaald delict veroorzaakt, en gaat uit van de premisse dat na het verstrijken

van een bepaalde tijd nadat de feiten zijn gepleegd de noodzaak tot bestraffing afneemt en de dader het recht verwerft om te worden vergeten. Het is dus noodzakelijk dat de verjaringsregeling net zoals het strafbaar feit en de straf nauwkeurig wordt beschreven door een voorschrift dat van kracht is op het ogenblik dat de feiten worden gepleegd.

- 5 Andere lidstaten vatten de verjaring daarentegen op als een procesrechtelijk begrip. Het arrest Taricco sluit dicht aan bij deze opvatting. Op dit gebied is er echter geen uniforme aanpak binnen de Europese rechtsorde vereist. Er zijn hier immers geen bevoegdheden of voorschriften van de Unie aan de orde. Elke lidstaat kan dus vrij bepalen of de verjaring van strafbare feiten overeenkomstig zijn grondwettelijke traditie als een materieelrechtelijk of een procesrechtelijk begrip dient te worden opgevat.
- 6 De Corte costituzionale vraagt zich voorts af of de in het arrest Taricco vastgestelde regel voldoet aan het bepaaldheidsvereiste waaraan materiële strafrechtelijke normen moeten voldoen in die zin dat zij in duidelijke, nauwkeurige en dwingende bewoordingen moeten zijn gesteld om de betrokkenen in staat te stellen te begrijpen welke strafrechtelijke gevolgen hun gedrag teweeg kan brengen, en om te verhinderen dat het recht door de rechter willekeurig wordt toegepast. Dit beginsel, dat is erkend door het Hof van Justitie (arrest van 12 december 1996, C-74/95 en C-129/95, X, EU:C:1996:491 punt 25), vloeit voort uit het rechtszekerheidsbeginsel en behoort als zodanig tot de constitutionele tradities die de lidstaten gemeen hebben.
- 7 In dit verband moet in de eerste plaats worden vastgesteld of de betrokkene op basis van de wettelijke regeling die van kracht was ten tijde van de feiten van het geding redelijkerwijs kon voorzien dat de rechter krachtens het recht van de Unie en met name artikel 325 VWEU verplicht was om artikel 160, laatste alinea, en artikel 161, tweede alinea, van de codice penale buiten toepassing te laten in de in het arrest Taricco genoemde omstandigheden.
- 8 Het Europees Hof voor de rechten van de mens stelt hetzelfde vereiste op grond van artikel 7 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (hierna: „EVRM”). Volgens vaste rechtspraak van dat Hof berust dit vereiste op de noodzaak dat de dader het strafbare feit en de straf moet kennen op het ogenblik dat hij de feiten pleegt. Het Europees Hof betwist weliswaar niet dat een verdragsluitende staat de verjaring als een procesrechtelijk begrip kan opvatten, maar behoudt zich niettemin het recht voor om deze staat te veroordelen wanneer er op strafrechtelijk gebied geen duidelijke en voorzienbare rechtsgrondslag is op basis waarvan de bevoegdheid van de overheid om straffen op te leggen kan worden uitgebreid tot na het verstrijken van de termijn die gold ten tijde van de feiten (arrest van 20 september 2011, Oao Neftyanaya Kompaniya Yukos/Rusland).

- 9 De Corte costituzionale is ervan overtuigd dat de betrokkene vóór het arrest Taricco redelijkerwijs niet kon weten dat de rechter krachtens artikel 325 VWEU verplicht was om artikel 160, laatste alinea, en artikel 161, tweede alinea, van de codice penale buiten toepassing te laten indien deze bepalingen tot gevolg zouden hebben dat gevallen van ernstige fiscale fraude waardoor de Unie schade lijdt in een groot aantal gevallen onbestraft zouden blijven, of een schending van het gelijkstellingsbeginsel zouden opleveren.
- 10 In de tweede plaats rijst de vraag of het arrest Taricco de rechter niet de bevoegdheid verleent om keuzes te maken op basis van discretionaire strafrechtspolitieke overwegingen. In het bijzonder moet de strafrechter zich bij de bepaling van de termijn waarbinnen een strafbaar feit verjaart en van de juridische stappen die ter berekening ervan moeten worden gezet, baseren op voldoende nauwkeurig bepaalde wettelijke regels. Anders zou de inhoud van deze regels geval per geval door de rechter worden vastgesteld, wat ontegenzeggelijk verboden is door het beginsel van de scheiding der machten.
- 11 In dit verband merkt de Corte costituzionale op dat onmogelijk door middel van uitlegging met de nodige nauwkeurigheid kan worden vastgesteld wanneer is voldaan aan het vereiste dat sprake is van een groot aantal gevallen van fraude, waaraan moet zijn voldaan om het door het Hof van Justitie genoemde gevolg teweeg te kunnen brengen. Ook al zou dit vereiste inhouden dat de wettelijke regeling inzake stuiting van de verjaring dient te leiden tot stelselmatige straffeloosheid voor fiscale fraude, zou dit begrip toch nog naar zijn aard dubbelzinnig blijven.
- 12 Na te hebben vastgesteld in welke specifieke opzichten de in het arrest Taricco uit artikel 325 VWEU afgeleide regel onverenigbaar zou kunnen zijn met de beginselen en rechten die in de Italiaanse grondwet zijn neergelegd, vraagt de Corte costituzionale zich af of de nationale rechter volgens het Hof van Justitie deze regel ook moet toepassen wanneer deze in strijd is met een grondbeginsel van de Italiaanse rechtsorde.
- 13 In dit verband brengt de Corte costituzionale het beginsel van loyale samenwerking en het beginsel van voorrang van het Unierecht in herinnering. Het eerste beginsel houdt in dat de lidstaten en de Unie elkaar in hun onderlinge betrekkingen eerbied moeten betonen en bijstand moeten verlenen. Van eerbied kan geen sprake zijn indien het doel van de totstandbrenging van een eengemaakt Europa zou vereisen dat de waarden waarop de lidstaat is gebaseerd in hun kern worden aangetast. Het beginsel van voorrang van het Unierecht rechtvaardigt weliswaar dat op bepaalde gebieden soevereiniteit wordt opgegeven, zelfs indien deze gebieden door grondwettelijke normen worden geregeld, maar dit mag niet zo ver leiden dat de nationale identiteit, die diep geworteld is in de grondwettelijke structuur van de lidstaat, wordt aangetast. Anders zouden de Europese Verdragen erop gericht zijn het constitutionele fundament waarop zij op basis van de

wilsovereenstemming van de lidstaten berusten, te ondergraven, wat tegenstrijdig zou zijn.

- 14 Het Hof van Justitie heeft tot taak de werkingssfeer van het Unierecht te bepalen, maar niet om in detail te beoordelen of dit recht verenigbaar is met de constitutionele identiteit van elke lidstaat. Bijgevolg kan redelijkerwijs worden verwacht dat de Unierechter, wanneer deze beoordeling niet onmiddellijk voor de hand ligt, de betekenis van de Unieregeling vaststelt en het aan de nationale instanties overlaat om na te gaan of de grondbeginselen van de nationale rechtsorde in acht zijn genomen.
- 15 Deze algemene overwegingen vinden steun in de onderhavige zaak. Het Hof heeft in het arrest Taricco vastgesteld dat artikel 325 VWEU rechtstreekse werking heeft en de verplichting meebrengt om een nationale regeling inzake verjaring van strafbare feiten buiten toepassing te laten wanneer deze in de aangegeven gevallen en omstandigheden afbreuk doet aan de doeltreffendheid van de sanctie. Voorts heeft het Hof in dat arrest uitgesloten dat de aldus vastgestelde regel in strijd is met artikel 49 van het Handvest van de grondrechten van de Europese unie (hierna: „Handvest”) en met artikel 7 EVRM, zij het enkel met betrekking tot het verbod van terugwerkende kracht van strafrechtelijke sancties.
- 16 In punt 55 heeft het daaraan toegevoegd dat de regeling buiten toepassing moet worden verklaard „[o]nder voorbehoud van verificatie door de nationale rechter” dat de rechten van de verdachten in acht zijn genomen.
- 17 Aldus lijkt het Hof te hebben vastgesteld dat de op artikel 325 VWEU gebaseerde regel enkel van toepassing is indien hij verenigbaar is met de constitutionele identiteit van de lidstaat, en dat het aan de bevoegde autoriteiten van die lidstaat is om dit te beoordelen. Indien deze interpretatie van het arrest Taricco correct zou zijn, zou er geen grond meer zijn voor een conflict en zou de vraag naar de ongrondwettigheid ontkennend moeten worden beantwoord. De Italiaanse Republiek zou niettemin aansprakelijk blijven wegens het feit dat zij heeft verzuimd doeltreffende maatregelen te treffen tegen ernstige gevallen van fiscale fraude waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad of het gelijkstellingsbeginsel wordt geschonden.
- 18 Een dergelijke oplossing zou de constitutionele identiteit van de Italiaanse Republiek veilig stellen zonder afbreuk te doen aan het vereiste van eenvormige toepassing van het Unierecht, en zou dus in overeenstemming zijn met de beginselen van loyale samenwerking en evenredigheid.
- 19 Deze oplossing zou immers de in het arrest Taricco gegeven uitlegging van artikel 325 VWEU niet op de helling zetten. Dat de nationale rechter de door het Hof vastgestelde regel niet direct kan toepassen vloeit niet voort uit een alternatieve uitlegging van het Unierecht, maar uitsluitend uit de omstandigheid dat de Italiaanse rechtsorde de verjaringsregeling als een onderdeel van het

materiële strafrecht opvat. Deze omstandigheid staat op zich los van de materiële werkingssfeer van het Unierecht. Het gaat om een kwalificatie die niets te maken heeft met de betekenis zelf van artikel 325 VWEU en die niet afhangt van het Unierecht, maar enkel van het nationale recht.

- 20 Deze kwalificatie leidt tot een hoger beschermingsniveau voor verdachten dan door artikel 49 van het Handvest en artikel 7 EVRM wordt geboden. De Italiaanse grondwet verleent aan het strafrechtelijke legaliteitsbeginsel een ruimere draagwijdte dan de Europese regelgeving, aangezien dit beginsel zich in deze rechtsorde niet enkel uitstrekt tot de beschrijving van de strafrechtelijke feiten en de straf, maar elk materiële aspect betreffende de strafbaarheid omvat. De Unie dient dit niveau van bescherming van de mensenrechten te eerbiedigen, zowel op grond van artikel 53 van het Handvest, dat bepaalt dat „[g]een der bepalingen van dit handvest mag worden uitgelegd als zou zij een beperking vormen van of afbreuk doen aan de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden welke [...] worden erkend [...] door de grondwetten van de lidstaten”, als omdat anders het Europese integratieproces de nationale verworvenheden op het gebied van de fundamentele vrijheden zou ondermijnen en zou afwijken van de weg die leidt naar eenmaking met eerbiediging van de mensenrechten (artikel 2 VEU).
- 21 Het hier onderzochte geval verschilt duidelijk van het geval dat door de Grote kamer van het Hof van Justitie is beslecht bij arrest van 26 februari 2013, C-399/11, Melloni (EU:C:2013:107), waarin is uitgesloten dat krachtens de bepalingen van de grondwet van een lidstaat nog andere voorwaarden kunnen worden verbonden aan de uitvoering van een Europees aanhoudingsbevel dan die welke zijn overeengekomen in het kader van de „door alle lidstaten bereikte consensus over de reikwijdte die krachtens het recht van de Unie moet worden verleend aan de procedurele rechten van bij verstek veroordeelden”.
- 22 In die zaak zou een tegenovergestelde oplossing een directe impact hebben gehad op de reikwijdte van kaderbesluit 2009/299/JBZ van 26 februari 2009 tot wijziging van kaderbesluit 2002/584/JBZ, 2005/214/JBZ, 2006/783/JBZ, 2008/909/JBZ en 2008/947/JBZ, tot versterking van de procedurele rechten van personen, tot bevordering van de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op beslissingen gegeven ten aanzien van personen die niet verschenen zijn tijdens het proces, en dus de eenheid van het Unierecht hebben verbroken op een gebied dat berust op wederzijds vertrouwen in een uniforme regeling. In casu wordt de voorrang van het Unierecht daarentegen niet ter discussie gesteld, aangezien niet de in het arrest Taricco vastgestelde regel in het geding is. Het gaat hier enkel om het bestaan van een constitutionele belemmering voor de rechtstreekse toepassing ervan door de rechter. Deze belemmering vloeit niet voort uit de tegenstelling tussen een nationale regel en de regels van Unierecht, maar enkel uit de omstandigheid dat de verjaring in Italië deel uitmaakt van het materiële strafrecht en dus aan het legaliteitsbeginsel is onderworpen. Deze omstandigheid heeft niets met de rechtsorde van de Unie te maken.

- 23 Voorts merkt de Corte costituzionale op dat het Hof in het arrest Taricco heeft uitgesloten dat de daarin vastgestelde regel onverenigbaar is met artikel 49 van het Handvest. Daarbij heeft het enkel verwezen naar het verbod van terugwerkende kracht, zonder het andere aspect van het legaliteitsbeginsel te onderzoeken, namelijk de noodzaak dat de regel inzake de strafbaarheid voldoende nauwkeurig is bepaald. Zelfs indien mocht worden aangenomen dat de verjaring van procesrechtelijke aard is, of dat zij hoe dan ook eveneens kan worden geregeld door bepalingen die dateren van na het strafbare feit, geldt nog steeds het beginsel dat de rechter die de verjaringsregeling dient toe te passen, zich hierbij dient te baseren op voldoende nauwkeurig bepaalde wettelijke bepalingen.
- 24 Artikel 325 VWEU legt echter weliswaar een duidelijke en onvoorwaardelijke resultaatsverplichting op, maar geeft niet voldoende nauwkeurig aan welke koers de strafrechter dient te volgen om het beoogde doel te bereiken. Het risico bestaat dus dat aan de rechter de bevoegdheid wordt verleend om regels betreffende de strafbaarheid of de procedure terzijde te schuiven wanneer deze worden beschouwd als een belemmering voor het bestraffen van het delict. Dat gaat de grenzen van de rechterlijke functie in een rechtstaat te buiten en lijkt niet in overeenstemming met het in artikel 49 van het Handvest vastgestelde legaliteitsbeginsel.
- 25 Samengevat zij opgemerkt dat, indien het Hof van Justitie het eens zou zijn met de door de Corte costituzionale voorgestelde uitlegging van artikel 325 VWEU en van het arrest Taricco (zie punten 16 en 17 hierboven), de grondwettigheidsvragen zouden zijn opgelost. In het tegenovergestelde geval zou moeten worden nagegaan of de regel van de Unie, voor zover deze onvoldoende nauwkeurig is bepaald, met artikel 49 van het Handvest, dat dezelfde waarde heeft als de Verdragen (artikel 6, lid 1, VEU), in overeenstemming is wanneer zij de rechten van de verdachten in een strafproces aantast.
- 26 De Corte costituzionale verzoekt om het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing volgens de versnelde procedure te behandelen. Er heerst namelijk grote onzekerheid over de betekenis die in aanhangige strafprocedures aan het Unierecht dient te worden gegeven. Deze onzekerheid dient zo snel mogelijk te verdwijnen. Voorts zijn de opgeworpen rechtsvragen belangrijk en is het nuttig om de betrokken twijfels onverwijld weg te nemen.